

**Ministerstvo financí
České republiky**

**Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů
regulace k návrhu zákona o panevropském
osobním penzijním produktu a o změně
některých souvisejících zákonů (zákon
o panevropském osobním penzijním
produktu)**

SHRNUTÍ ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY RIA

1. Základní identifikační údaje	
Název návrhu zákona: Zákon o panevropském osobním penzijním produktu a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o panevropském osobním penzijním produktu)	
Zpracovatel / zástupce předkladatele: Ministerstvo financí	Předpokládaný termín nabytí účinnosti: 10.2021 (Nabyde účinnosti dnem, kdy nabyde účinnosti přímo použitelný předpis Evropské unie upravující panevropský osobní penzijní produkt)
Implementace práva EU: Ano	
<ul style="list-style-type: none">- Nařízení se použije 12 měsíců po zveřejnění aktů v přenesené pravomoci uvedených v čl. 28 odst. 5, čl. 30 odst. 2, čl. 33 odst. 3, čl. 36 odst. 2, čl. 37 odst. 2, čl. 45 odst. 3 a čl. 46 odst. 3 v Úředním věstníku Evropské unie.- Požadavky nad rámec požadavků stanovených předpisem:	
2. Cíl návrhu zákona	
<p>Dne 25. 7. 2019 bylo v Úředním věstníku EU zveřejněno nařízení o panevropském osobním penzijním produktu (PEPP). Nařízení harmonizuje soubor základních vlastností PEPP, a to například z hlediska minimálního obsahu smluv, investiční politiky, změny poskytovatele či přeshraničního poskytování a přenositelnosti, přičemž obsahuje několik diskrecí, např. v oblasti akumulční fáze, výplatní fáze, poplatků a poskytování informací. Nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech. Cílem právní úpravy je adaptace právního řádu na uvedené nařízení.</p> <p>Cílem samotného nařízení je pak položit základy pro bezpečnější, nákladově efektivnější a transparentní trh dobrovolných penzijních úspor spravovaných v celoevropském měřítku. Nařízení má také pomoci řešit demografickou krizi, doplnit stávající penzijní produkty a podpořit nákladovou efektivitu osobních penzijních produktů tím, že poskytne vhodné možnosti pro dlouhodobé investice osobních penzí. Cílem nařízení je dále navýšení kapitálu a jeho nasměrování k evropským dlouhodobým investicím do reálné ekonomiky; nabídka rozšířené funkce produktu tak, aby měli účastníci prospěch z jednoduchého, bezpečného a nákladově efektivního osobního penzijního produktu a zároveň si mohli vybrat z různých typů poskytovatelů panevropského osobního penzijního produktu a podpora přeshraničního poskytování a přenositelnosti PEPP.</p>	
3. Agregované dopady návrhu zákona	
3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty: Ano	
Nařízení stanoví, že podmínky související s akumulční fází vnitrostátních podúčtů určí členské státy, s výjimkou případů, kdy jsou stanoveny v tomto nařízení. Tyto podmínky	

mohou zahrnovat zejména věkové hranice pro zahájení akumulací fáze, minimální dobu trvání akumulací fáze, maximální a minimální výši příspěvků a jejich kontinuitu. Nařízení tedy dává členským státům prostor k vymezení určitých podmínek pro akumulací fázi produktu, a to i v souvislosti s možnými daňovými incentivy. Případné dopady na státní rozpočet lze tedy očekávat v rámci nastavení podmínek v oblasti daňové podpory PEPP, a to z důvodu motivace občanů k odkládání prostředků na stáří.

3.2 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR: Ne

Návrh zákona nemá dopad na mezinárodní konkurenceschopnost ČR.

3.3 Dopady na podnikatelské prostředí: Ano

Uvedená právní úprava může mít na podnikatelské prostředí pozitivní dopady ve smyslu nových budoucích obchodních příležitostí pro potenciální poskytovatele PEPP.

3.4 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje): Ne

Návrh zákona nemá dopad na územní samosprávné celky.

3.5 Sociální dopady: Ne

Navrhovaná právní úprava nemá sociální dopady.

3.6 Dopady na spotřebitele: Ano

Vzhledem k tomu, že není možné zasahovat do organizace národních penzijních systémů, cílem zavedení PEPP není nahrazení ani harmonizace stávajících vnitrostátních důchodových systémů jednotlivých členských států – v případě PEPP se jedná o další doplňkový osobní penzijní produkt na bázi dobrovolného účastenství. Uvedený produkt je navržen tak, aby poskytl účastníkům další možnost při odkládání prostředků na stáří, přičemž může být nabízen širokou škálou finančních institucí. Dopady na spotřebitele tak lze hodnotit pozitivně vzhledem k rozšíření možností spotřebitelů využít variabilitu penzijních produktů.

3.7 Dopady na životní prostředí: Ne

Návrh zákona nemá dopad na životní prostředí.

3.8 Dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů: Ne

Návrh zákona nemá dopad ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů.

3.9 Dopady na výkon státní statistické služby: Ne

Návrh zákona nemá dopad na výkon státní statistické služby.

3.10 Korupční rizika: Ne

Návrh zákona nemá dopad ve vztahu ke korupčním rizikům.

3.11 Dopady na bezpečnost nebo obranu státu: Ne

Návrh zákona nemá dopad na bezpečnost nebo obranu státu.

OBECNÁ ČÁST

A. Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad (RIA)

1. DŮVOD PŘEDLOŽENÍ A CÍLE

1. 1. Název

Zákon o panevropském osobním penzijním produktu a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o panevropském osobním penzijním produktu).

1. 2. Definice problému

Důvodem pro předložení návrhu zákona je povinnost České republiky adaptovat český právní řád na Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1238 ze dne 20. června 2019 o panevropském osobním penzijním produktu (PEPP) (dále jen „nařízení“).

Cílem nařízení je pak položit základy pro bezpečnější, nákladově efektivnější a transparentní trh dobrovolných penzijních úspor spravovaných v celoevropském měřítku. Nařízení má také pomoci řešit demografickou krizi, doplnit stávající penzijní produkty a podpořit nákladovou efektivitu osobních penzijních produktů tím, že poskytne vhodné možnosti pro dlouhodobé investice osobních penzí. Cílem nařízení je dále navýšení kapitálu a jeho nasměrování k evropským dlouhodobým investicím do reálné ekonomiky; nabídka rozšířené funkce produktu tak, aby měli účastníci prospěch z jednoduchého, bezpečného a nákladově efektivního osobního penzijního produktu a zároveň si mohli vybrat z různých typů poskytovatelů panevropského osobního penzijního produktu a podpora přeshraničního poskytování a přenositelnosti PEPP.

1. 3. Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Vzhledem ke skutečnosti, že současná právní úprava není plně v souladu se všemi požadavky, které jsou vymezeny nařízením, je nezbytné, aby byl český právní řád odpovídajícím způsobem adaptován na jednotlivá ustanovení nařízení. Nařízení zároveň obsahuje několik diskrecí – členské státy například určují některé podmínky související s akumulací fází vnitrostátních podúctů (tyto podmínky mohou zahrnovat zejména stanovení věkové hranice pro zahájení akumulací fáze, minimální dobu trvání akumulací fáze, maximální a minimální výši příspěvků a jejich kontinuitu). S tím pak souvisí i možné daňové incentivy.

Adaptace nařízení se předpokládá přijetím zákona o panevropském osobním penzijním produktu a o změně některých souvisejících zákonů.

1. 4. Identifikace dotčených subjektů

Mezi dotčené subjekty, na které budou mít zvažované varianty dopad, se řadí především:

- finanční instituce oprávněné (při splnění podmínek nařízení) poskytovat PEPP – v případě České republiky se jedná o: a) úvěrové instituce povolené v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU; b) pojišťovny povolené v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES, které se zabývají přímým životním pojištěním podle čl. 2 odst. 3 směrnice 2009/138/ES a přílohy II uvedené směrnice; c) investiční podniky povolené v souladu se směrnicí 2014/65/EU, které poskytují správu portfolia; d) investiční společnosti nebo správcovské společnosti povolené podle směrnice 2009/65/ES a f) unijní správci alternativních investičních fondů, kterým bylo uděleno povolení podle směrnice 2011/61/EU.

- Česká národní banka - nové kompetence orgánu dohledu nad finančním trhem.

1. 5. Popis cílového stavu

Cílem navrhované právní úpravy je dosažení souladu právních předpisů ČR a EU na základě odpovídající adaptace nařízení.

1. 6. Zhodnocení rizika

Navrhovaná právní úprava si klade za cíl implementovat evropské předpisy do českého právního řádu tak, aby byl v souladu s evropskou regulací. V případě nečinnosti hrozí riziko zahájení řízení o porušení práva EU ze strany Evropské komise, neboť jde o implementaci evropských právních předpisů.

2. NÁVRH VARIANT ŘEŠENÍ

V daném případě je implementován evropský právní předpis ve formě nařízení. Nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech. Nařízení však zároveň umožňuje členským státům v řadě otázek využít tzv. diskreční oprávnění a zvolit variantu řešení, která bude nejvíce odpovídat národním podmínkám.

SEZNAM DISKRECIÍ OBSAŽENÝCH V NAŘÍZENÍ

OBLAST	ČLÁNEK	TEXT DISKRECE	Č. DISK.
Kapitola IV Distribuce a požadavky na informace	Čl. 37	3. Aniž je dotčen čl. 34 odst. 2 a čl. 36 odst. 1 písm. d), mohou členské státy v zájmu srovnání s vnitrostátními produkty vyžadovat, aby poskytovatelé PEPP poskytli účastníkům PEPP dodatečné projekce důchodových dávek, pokud příslušné členské státy stanoví pravidla pro určení předpokladů.	1.
Kapitola V Akumulační fáze	Čl. 47	1. Podmínky související s akumulací fází vnitrostátních podúctů určí členské státy, s výjimkou případů, kdy jsou stanoveny v tomto nařízení. 2. Tyto podmínky mohou zahrnovat zejména věkové hranice pro zahájení akumulací fáze, minimální dobu trvání akumulací fáze, maximální a minimální výši příspěvků a jejich kontinuitu.	2.
Kapitola VII Změna poskytovatele PEPP	Čl. 53	2. Žádost účastníka PEPP je napsána v úředním jazyce členského státu, v němž je služba změny poskytovatele zahajována, nebo v jakémkoli jiném jazyce, na němž se strany dohodnou. V žádosti účastník PEPP: a) poskytne zvláštní souhlas s tím, aby převádějící poskytovatel PEPP provedl každý z úkolů uvedených v odstavci 4, a poskytne zvláštní souhlas s tím, aby přijímající poskytovatel PEPP provedl každý z úkolů uvedených v odstavci 5;	3.

		<p><i>b) po dohodě s přijímajícím poskytovatelem PEPP určí datum, od něhož mají být platby prováděny na účet PEPP otevřený u přijímajícího poskytovatele PEPP.</i></p> <p><i>Toto datum není dřívější než dva týdny ode dne, kdy přijímající poskytovatel PEPP obdrží dokumenty převedené podle odstavce 4 od převádějícího poskytovatele PEPP.</i></p> <p>Členské státy mohou vyžadovat, aby žádost od účastníka PEPP byla písemná a aby byla kopie přijaté žádosti poskytnuta účastníkovi PEPP.</p>	
Kapitola VII Změna poskytovatele PEPP	Čl. 54	<p>3. <i>Celkové poplatky a úplaty účtované převádějícím poskytovatelem PEPP účastníkovi PEPP za uzavření účtu PEPP, který je u něj veden, musí být omezeny na skutečně vzniklé administrativní náklady poskytovatele PEPP a nesmí přesáhnout 0,5 % odpovídajících částek nebo peněžní hodnoty nepeněžitých aktiv, které mají být převedeny k přijímajícímu poskytovateli PEPP</i></p> <p>Členské státy mohou stanovit nižší procentní podíl poplatků a úplat, než je uveden v prvním pododstavci, a odlišný procentní podíl, pokud poskytovatel PEPP umožňuje účastníkům PEPP častější změny poskytovatele PEPP podle čl. 52 odst. 3.</p>	4.
Kapitola VIII Výplatní fáze	Čl. 57	<p>1. Podmínky související s výplatní fází a částkami vyplácenými z vnitrostátních podúčtů určí členské státy, nejsou-li stanoveny v tomto nařízení.</p> <p>2. <i>Tyto podmínky mohou zahrnovat zejména stanovení minimálního věku pro zahájení výplatní fáze, maximální doby před dosažením věku odchodu do důchodu, kdy je možné se do PEPP zapojit, jakož i podmínky pro vyplacení před dosažením minimálního věku pro zahájení výplatní fáze, zejména v případě zvlášť závažných problémů.</i></p>	5.
Kapitola VIII Výplatní fáze	Čl. 58	<p>3. Aniž je dotčen odstavec 1 tohoto článku nebo články 57 nebo 59, mohou členské státy přijmout opatření, která zvýhodní určité formy vyplácení. Tato opatření mohou zahrnovat množstevní limity pro jednorázové výplaty, aby dále podpořily ostatní formy vyplácení dávek uvedených v odstavci 1 tohoto článku. Tyto množstevní limity se vztahují pouze na vyplácené dávky odpovídající kapitálu naspořenému na podúčtu PEPP, který je propojený s členským státem, v jehož vnitrostátním právu jsou stanoveny množstevní limity pro jednorázové</p>	6.

		výplaty. 4. Členské státy mohou specifikovat podmínky, podle nichž jim budou přiznané výhody a pobídky vyplaceny.	
--	--	--	--

Diskrece nařízení o panevropském osobním penzijním produktu

V následující části jsou v rámci hodnocení dopadů regulace popsány jednotlivé diskrece dané nařízením včetně návrhů řešení a vyhodnocení variant. Národní diskrece byly konzultovány prostřednictvím konzultačního materiálu uveřejněného na internetových stránkách Ministerstva financí, kde byl publikován dne 11. září 2019 s termínem pro odpovědi do 7. října 2019. Informace o publikaci konzultačního materiálu byla rovněž zaslána na e-mailové adresy profesních asociací, a to České bankovní asociaci, České asociaci pojišťoven a Asociaci pro kapitálový trh. Veřejné konzultace se zúčastnil 1 subjekt. Na konzultaci odpověděla Asociace pro kapitálový trh České republiky. Souhrn odpovědí je pak uveden u těch otázek, které jsou v rámci hodnocení dopadů regulace nastíněny.

1. Doplnující informace - dodatečné projekce důchodových dávek

Čl. 37 odst. 3 nařízení umožňuje členským státům v zájmu srovnání s vnitrostátními produkty vyžadovat, aby poskytovatelé (a distributoři) panevropského osobního penzijního produktu poskytli účastníkům dodatečné projekce důchodových dávek, pokud příslušné členské státy stanoví pravidla pro určení předpokladů.

Využitím uvedené diskrece nebudou nijak dotčeny čl. 34 odst. 2 a čl. 36 odst. 1 písm. d) nařízení, kdy podle čl. 34 odst. 2 poskytovatel nebo distributor PEPP poskytne před uzavřením smlouvy potenciálnímu účastníkovi poradenství i osobní doporučení vysvětlující, proč by konkrétní produkt (případně konkrétní investiční možnost) měla nejvíc uspokojit požadavky a potřeby tohoto potenciálního účastníka. Poskytovatel nebo distributor poskytnou též personalizovanou projekci důchodových dávek pro doporučovaný produkt na základě nejbližšího možného data, kdy může být zahájena výplatní fáze, a to spolu s prohlášením, že se tato projekce může lišit od konečné hodnoty vyplacených dávek. Pokud tyto projekce vycházejí z ekonomických scénářů, zahrnují tyto informace také odhad nejlepšího scénáře a nepříznivého scénáře s ohledem na konkrétní povahu smlouvy o PEPP.

Dále má poskytovatel (distributor) panevropského osobního penzijního produktu povinnost poskytnout v průběhu akumulací fáze stručný personalizovaný dokument obsahující klíčové informace pro každého účastníka, přičemž má zohledňovat specifickou povahu vnitrostátních důchodových systémů a všech relevantních právních předpisů. Název tohoto dokumentu obsahuje slova „přehled dávek PEPP“. Obsahem přehledu dávek PEPP je podle čl. 36 odst. 1 písm. d) mj. i informace o projekci důchodových dávek založené na datu, kdy může být zahájena výplatní fáze, a to pro každý podúčet. Pokud projekce důchodových dávek vycházejí z ekonomických scénářů, zahrnují tyto informace také odhad nejlepšího scénáře a nepříznivého scénáře s ohledem na konkrétní povahu smlouvy o PEPP.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0** – neuložit poskytovatelům PEPP povinnost poskytování dodatečné projekce důchodových dávek účastníkům

Využití varianty 0 by znamenalo, že poskytovatelům PEPP nevznikne zákonná povinnost poskytování dodatečné projekce důchodových dávek účastníkům.

- **varianta 1** – uložit poskytovatelům PEPP povinnost poskytování dodatečné projekce důchodových dávek účastníkům

Tato varianta by znamenala, že poskytovatelům PEPP vznikne zákonná povinnost poskytování dodatečné projekce důchodových dávek účastníkům.

Shrnutí a výsledek konzultace

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Považujete za vhodné uložit poskytovatelům PEPP povinnost poskytování dodatečné projekce důchodových dávek účastníkům PEPP?

Na tuto otázku odpověděl 1 respondent. Podle Asociace pro kapitálový trh České republiky by bylo uložení takové povinnosti vhodné, a to za podmínky, že národní legislativa bude definovat požadované parametry projekce. Tyto dodatečné projekce by měly být předkládány pouze na základě žádosti účastníka PEPP.

Pokud ano, jaká pravidla pro určení předpokladů navrhuje?

Na tuto otázku neodpověděl žádný respondent.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

Vzhledem k dostatečnému rozsahu informací, které jsou podle nařízení poskytovatelé a distributoři již povinni účastníkům ve vztahu k PEPP poskytnout, lze vyžadování dalších povinností vztahujících se k poskytování informací považovat za nadměrně zatěžující. Lze konstatovat, že tato povinnost by vedla na straně poskytovatelů (distributorů) ke zvýšení administrativní zátěže a souvisejících nákladů, a to aniž by byla významným přínosem pro spotřebitele. Jedním z hlavních atributů panevropského osobního penzijního produktu má být jeho nákladová efektivnost, přičemž lze však důvodně očekávat, že související zvýšení nákladů na straně poskytovatelů (distributorů) by se z pohledu spotřebitele negativně promítlo v konečné ceně produktu. V kontextu výše uvedeného se navrhuje využít variantu 0, tedy poskytovatelům PEPP nevznikne zákonná povinnost poskytování dodatečné projekce důchodových dávek účastníkům.

2. Akumulační fáze - podmínky týkající se akumulace fáze

Podle čl. 47 nařízení podmínky související s akumulací fází vnitrostátních podúctů určí členské státy, s výjimkou případů, kdy jsou stanoveny v tomto nařízení. V odstavci druhém je pak dále uvedeno, že tyto podmínky mohou zahrnovat zejména věkové hranice pro zahájení akumulace fáze, minimální dobu trvání akumulace fáze, maximální a minimální výši příspěvků a jejich kontinuitu. Nařízení tedy dává členským státům prostor k vymezení určitých podmínek pro akumulaci fází produktu, a to i v souvislosti s možnými daňovými incentivy.

Evropská komise vydala ohledně daňových motivací doporučení¹. V předmětném doporučení Evropská komise uvedla, že by členské státy měly poskytovat daňovou výhodu i těm panevropským osobním penzijním produktům, které nebudou plnit podmínky pro daňovou výhodu jako ostatní systémy nebo produkty individuálního penzijního spoření v daném členském státě. V tomto kontextu je pak nutné uvést, že v rámci projednávání nařízení bylo toto doporučení členskými státy silně kritizováno.

V České republice v rámci současné právní úpravy v oblasti daňové podpory produktů na stáří, upravené zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“), platí, že podle ustanovení § 15 odst. 5 ZDP je možné si od daňového základu odečíst příspěvek v celkovém úhrnu nejvýše 24 000 Kč ročně zaplacený poplatníkem na penzijní připojištění se státním příspěvkem (transformované fondy), na doplňkové penzijní spoření (účastnické fondy) a/nebo na penzijní pojištění u instituce penzijního pojištění vymezené v § 6 odst. 16 ZDP. U penzijních fondů se částka, kterou lze odečíst, rovná úhrnu částí měsíčních příspěvků, které v jednotlivých kalendářních měsících zdaňovacího období přesáhly výši, od které náleží maximální státní příspěvek.

Podle § 15 odst. 6 ZDP je rovněž možné od daňového základu daně z příjmů odečíst příspěvek v celkovém úhrnu nejvýše 24 000 Kč ročně zaplacený poplatníkem na pojistné na soukromé životní pojištění. Jedná se o úhrnnou částku, tedy i pro případ, že daná osoba má uzavřeno vícero smluv o pojištění, uplatní se limit ve výši 24 000 Kč. Podmínkou je však dodržení pravidla 60 + 60, kdy výplata pojistného plnění (důchodu nebo jednorázového plnění) je v pojistné smlouvě sjednána až po 60 kalendářních měsících od uzavření smlouvy a současně nejdříve v kalendářním roce, v jehož průběhu dosáhne poplatník věku 60 let. (uvedené pravidlo 60 + 60 je shodně vymezeno pro penzijní pojištění i životní pojištění jakožto nutná podmínka nastavená smlouvou).

Stát motivuje občany ke kumulaci majetku na stáří nejen prostřednictvím nezdanitelných částí základu daně přímo pro občany, ale také formou podpory příspěvků poskytovaných jejich zaměstnavatelem. Podle § 6 odst. 9 písm. p) ZDP je platba zaměstnavatele odváděná penzijní společnosti či pojišťovně za zaměstnance až do výše 50 000 Kč ročně (tj. více než 4 000 Kč měsíčně) na straně zaměstnance osvobozena od daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Z této částky se tedy neplatí nejen daň z příjmů, ale ani sociální a zdravotní pojištění.

V kontextu výše uvedeného je dále vhodné uvést, že Ministerstvo financí, v souladu se schválenou Koncepcí rozvoje kapitálového trhu v ČR, navrhlo zavedení „úctu dlouhodobých investic“ a tím rozšíření existující daňové podpory i na další produkty. Předmětem úvah je pak nastavení výše zmíněných podmínek v souvislosti s akumulací a výplatní fází PEPP a uplatnění nově sjednoceného limitu na všechny produkty spoření na stáří na částku 48 000 Kč pro využití daňové výhody ve formě nezdanitelné části základu daně.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0** – podmínky související s akumulací fází vnitrostátních podúctů nebudou zákonem (samostatně pro PEPP) nad rámec nařízení dále nijak upraveny

¹ Commission Recommendation of 29th June 2017 on the tax treatment of personal pension products, including the pan-European Personal Pension Product.

Využití varianty 0 by znamenalo, že tyto podmínky, zahrnující například věkové hranice pro zahájení akumulací fáze, minimální dobu trvání akumulací fáze, maximální a minimální výši příspěvků a jejich kontinuitu, nebudou zákonem o panevropském osobním penzijním produktu a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o panevropském osobním penzijním produktu) nově nijak upraveny, kdy z hlediska daňové podpory bude využit stávající rámec daňové podpory produktů na stáří. Mezi stranami bude při sjednávání smluv o PEPP uplatňována zásada smluvní volnosti, přičemž na daňovou podporu pak dosáhnou pouze ty produkty PEPP, které budou splňovat již v současnosti existující podmínky pro daňovou podporu.

- **varianta 1** – podmínky související s akumulací fází vnitrostátních podúctů budou pro PEPP speciálně upraveny zákonem o panevropském osobním penzijním produktu a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o panevropském osobním penzijním produktu).

Využití varianty 1 by znamenalo, že podmínky zahrnující například věkové hranice pro zahájení akumulací fáze, minimální dobu trvání akumulací fáze, maximální a minimální výši příspěvků a jejich kontinuitu, budou upraveny speciálně pro PEPP zákonem o panevropském osobním penzijním produktu a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o panevropském osobním penzijním produktu). V případě právní úpravy odlišné od stávajícího rámce pak nedojde ke sladění v oblasti daňové podpory PEPP a ostatních produktů individuálního penzijního spoření. Podpora panevropského osobního penzijního produktu by měla rozdílnou podobu.

Shrnutí a výsledek konzultace

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Považujete současné nastavení podmínek v oblasti daňové podpory produktů na stáří za vhodné k zavedení i pro PEPP?

Na tuto otázku odpověděl 1 respondent. Asociace pro kapitálový trh České republiky považuje současné nastavení podmínek v oblasti daňové podpory produktů na stáří za vhodné k zavedení i pro PEPP.

Pokud ne, jaké nastavení podmínek v oblasti daňové podpory PEPP považujete za optimální a proč?

Na tuto otázku neodpověděl žádný respondent.

Považujete za vhodné stanovit např. maximální a minimální výši příspěvků nebo jiné podmínky dovolené pro členský stát nařízením?

Asociace pro kapitálový trh České republiky na tuto otázku uvedla, že vhodnější by bylo ponechat stanovení výše příspěvků na jednotlivých členských státech.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

Využití varianty 0 je žádoucí s ohledem na existující snahu o sladování daňové podpory u dlouhodobých finančních produktů na stáří. V tomto kontextu pak nelze považovat za racionální upravit zvlášť podmínky zahrnující např. věkovou hranici pro zahájení akumulací fáze či minimální dobu trvání akumulací fáze pro PEPP produkty odlišně, tím spíše, když pod produkty PEPP se rozumí i již existující produkty podle typu jednotlivých poskytovatelů,

pokud splní podmínky nařízení. Označení „PEPP“ především prokazuje u daného produktu splnění požadavků vyplývajících z nařízení.

Varianta 1, a to ať už v podobě možnosti si od daňového základu odečíst příspěvek v rozdílně výši (bez ohledu zda nižší nebo vyšší) než u současných produktů na stáří (penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření nebo soukromé životní pojištění), či s využitím i dalších odlišných parametrů, se nejeví v kontextu současného trendu sladování daňové podpory u produktů na stáří jako vhodná.

V kontextu výše uvedeného se navrhuje využít variantu 0, kdy bude využit stávající rámec daňové podpory u produktů na stáří a podmínky související s akumulací fází vnitrostátních podúctů PEPP tak budou upraveny obdobným způsobem jako u ostatních produktů individuálního penzijního spoření.

3. Změna poskytovatele PEPP – služba změny poskytovatele

Nařízení v článku 53 odst. 2 stanoví, že žádost účastníka o službu změny poskytovatele je napsána v úředním jazyce členského státu, v němž je tato služba změny poskytovatele zahajována, nebo v jakémkoli jiném jazyce, na němž se strany dohodnou. V žádosti účastník poskytne zvláštní souhlas s tím, aby převádějící poskytovatel panevropského osobního penzijního produktu provedl každý z úkolů uvedených v odstavci 4, a poskytne zvláštní souhlas s tím, aby přijímající poskytovatel panevropského osobního penzijního produktu provedl každý z úkolů uvedených v odstavci 5 (toto datum není dřívější než dva týdny ode dne, kdy přijímající poskytovatel obdrží dokumenty převedené podle odstavce 4 od převádějícího poskytovatele).

Členské státy pak mohou dále vyžadovat, aby žádost od účastníka byla písemná a aby kopie přijaté žádosti byla účastníkovi poskytnuta.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0** – nevyžadovat, aby žádost od účastníka byla písemná a aby kopie přijaté žádosti byla účastníkovi poskytnuta.

Varianta 0 by znamenala, že diskrece nebude využita, resp. že nebude zákonem upravena povinnost, aby žádost od účastníka o službu změny poskytovatele byla písemná a aby kopie přijaté žádosti byla účastníkovi poskytnuta. V takovém případě bude mezi stranami uplatňována zásada smluvní volnosti a písemnou formu bude možné nahradit jinými způsoby.

- **varianta 1** – vyžadovat, aby žádost od účastníka byla písemná a aby kopie přijaté žádosti byla účastníkovi poskytnuta vždy.

Varianta 1 by znamenala, že diskrece bude využita, resp. že zákonem bude výslovně upravena povinnost, aby žádost účastníka o službu změny poskytovatele byla písemná a aby kopie přijaté žádosti byla účastníkovi poskytnuta vždy. Písemnou formu nebude možné nahradit jinými způsoby.

Shrnutí a výsledek konzultace

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Považujete za žádoucí eventuální požadavek, aby předmětná žádost od účastníka byla vždy písemná a aby byla účastníkovi PEPP vždy poskytnuta kopie přijaté žádosti?

Na tuto otázku odpověděl 1 respondent. Asociace pro kapitálový trh České republiky považuje písemnou formu žádosti za vhodnější a průkaznější pro účastníka i poskytovatele.

Pokud je Vaše odpověď na předchozí otázku záporná, jaké existující alternativy považujete za vyhovující?

Na tuto otázku neodpověděl žádný respondent.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

Lze souhlasit, že písemná forma žádosti o službu změny poskytovatele je vhodnější a průkaznější pro účastníka i poskytovatele panevropského osobního penzijního produktu z hlediska eventuálních sporů týkajících se využití této služby. Je nutné brát v potaz, že uvedená služba může mít na účastníka (resp. na jeho nastřádané prostředky) významný dopad, přičemž náklady na povinně písemnou formu budou naopak zcela zanedbatelné. V kontextu výše uvedeného se navrhuje využít variantu 1, tedy aby žádost účastníka o službu změny poskytovatele byla písemná a aby kopie přijaté žádosti byla účastníkovi poskytnuta vždy.

4. Změna poskytovatele PEPP – poplatky a úplaty související se změnou poskytovatele

Nařízení v článku 54 odst. 3 stanoví, že celkové poplatky a úplaty účtované převádějícím poskytovatelem PEPP účastníkovi PEPP za uzavření účtu PEPP, který je u něj veden, musí být omezeny na skutečně vzniklé administrativní náklady poskytovatele PEPP a nesmí přesáhnout 0,5 % odpovídajících částek nebo peněžní hodnoty nepeněžitých aktiv, které mají být převedeny k přijímajícímu poskytovateli PEPP.

Členské státy mohou stanovit nižší procentní podíl poplatků a úplat, než je uveden výše a odlišný procentní podíl, pokud poskytovatel PEPP umožňuje účastníkům PEPP častější změny poskytovatele PEPP podle čl. 52 odst. 3².

Zároveň platí, že převádějící poskytovatel neúčtuje přijímajícímu poskytovateli žádné další poplatky ani úplaty.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0** – nestanovit procentní podíl poplatků a úplat odlišně.

Využití varianty 0 by znamenalo, že procentní podíl poplatků a úplat bude stanoven ve výši dané čl. 54 odst. 3 nařízení.

- **varianta 1** – stanovit procentní podíl poplatků a úplat odlišně.

² Podle článku 52 odst. 3 nařízení může účastník PEPP změnit poskytovatele PEPP po nejméně pěti letech od uzavření smlouvy o PEPP a v případě následných změn po pěti letech od poslední změny.

Tato varianta by znamenala, že procentní podíl poplatků a úplat bude stanoven odlišně, a to za předpokladu, že poskytovatel PEPP umožňuje účastníkům PEPP častější změny poskytovatele PEPP podle čl. 52 odst. 3.

Shrnutí a výsledek konzultace

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Považujete za vhodné stanovit procentní podíl poplatků a úplat odlišně?

Na tuto otázku odpověděl 1 respondent. Asociace pro kapitálový trh České republiky konstatovala, že v daném případě se jedná o obecné číslo, které lze do budoucí praxe jen velmi těžko odhadnout.

Pokud ano, jaké konkrétní řešení navrhuje?

Na tuto otázku neodpověděl žádný respondent.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

V tuto chvíli neexistují relevantní podklady, které by odůvodňovaly nutnost stanovení odlišného (nižšího) procentního podílu poplatků a úplat. Do budoucna to však s ohledem na vývoj trhu nelze vyloučit. V kontextu výše uvedeného se v současnosti navrhuje využít variantu 0, tedy nestanovit procentní podíl poplatků a úplat odlišně oproti čl. 54 odst. 3 nařízení.

5. Výplatní fáze - podmínky týkající se výplatní fáze

Nařízení v čl. 57 a 58 stanoví, že podmínky související s výplatní fází a částkami vyplácenými z vnitrostátních podúctů určí členské státy, nejsou-li stanoveny v tomto nařízení (tyto podmínky mohou zahrnovat zejména stanovení minimálního věku pro zahájení výplatní fáze, maximální doby před dosažením věku odchodu do důchodu, kdy je možné se do PEPP zapojit, jakož i podmínky pro vyplacení před dosažením minimálního věku pro zahájení výplatní fáze, zejména v případě zvlášť závažných problémů.)

V tomto ohledu je pak možné odkázat na podmínky související s výplatní fází např. v rámci doplňkového penzijního spoření či životního pojištění, přičemž tyto by mohly posloužit jako inspirace pro nastavení podmínek souvisejících s výplatní fází panevropského osobního penzijního produktu. V jejich případě mj. platí, že podmínkou vzniku nároku na některé dávky je již zmiňované dosažení věku 60 let a trvání spořicí doby v délce nejméně 60 kalendářních měsíců (smlouva o doplňkovém penzijním spoření může stanovit delší spořicí dobu, která však nesmí přesáhnout 120 kalendářních měsíců). Tyto podmínky jsou také provázány s podmínkami pro poskytování daňové motivace. Daňová zvýhodnění mají pak určité způsoby výplaty prostředků, a to doživotní penze a penze vyplácená po dobu minimálně deseti let.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0** – podmínky související s výplatní fází vnitrostátních podúctů nebudou nad rámec nařízení dále nijak upraveny.

Využití varianty 0 by znamenalo, že tyto podmínky, zahrnující například stanovení minimálního věku pro zahájení výplatní fáze, maximální doby před dosažením věku odchodu

do důchodu, kdy je možné se do PEPP zapojit, jakož i podmínky pro vyplacení před dosažením minimálního věku pro zahájení výplatní fáze, zejména v případě zvlášť závažných problémů, nebudou zákonem o panevropském osobním penzijním produktu a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o panevropském osobním penzijním produktu) nijak upraveny. V takovém případě bude mezi stranami uplatňována zásada smluvní volnosti, přičemž na daňovou podporu pak dosáhnou pouze ty produkty PEPP, které budou splňovat z hlediska výplatní fáze již v současnosti existující podmínky pro daňovou podporu.

- **varianta 1** – podmínky související s výplatní fází vnitrostátních podúctů budou pro PEPP speciálně upraveny zákonem o panevropském osobním penzijním produktu a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o panevropském osobním penzijním produktu).

Využití varianty 1 by znamenalo, že právní úprava v oblasti podmínek výplatní fáze u panevropského osobního penzijního produktu a ostatních produktů individuálního penzijního spoření bude rozdílná.

Shrnutí a výsledek konzultace

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Považujete současné nastavení podmínek výplatní fáze v rámci doplňkového penzijního spoření za vhodné i pro PEPP?

Na tuto otázku odpověděl 1 respondent. Asociace pro kapitálový trh České republiky konstatovala, že pokud by se mělo jednat o produkt s určitým zvýhodněním ze strany státu (např. sleva na dani), jeví se jako férové zavést určité podmínky, které musejí být pro výplatní fázi splněny.

Pokud ne, jaké nastavení podmínek v oblasti výplatní fáze PEPP považujete za optimální a proč?

Na tuto otázku odpověděl žádný respondent, resp. Asociace pro kapitálový trh České republiky odkázala na svojí předchozí odpověď.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

Využití varianty 0 je žádoucí s ohledem na existující snahu o sladování daňové podpory u dlouhodobých finančních produktů na stáří. Nastavení podmínek výplatní fáze úzce souvisí s podmínkami akumulací fáze, přičemž v tomto kontextu pak nelze považovat za racionální upravit podmínky zahrnující například stanovení minimálního věku pro zahájení výplatní fáze nebo maximální doby před dosažením věku odchodu do důchodu, kdy je možné se do PEPP zapojit, zákonem o panevropském osobním penzijním produktu a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o panevropském osobním penzijním produktu) z hlediska daňové podpory odlišně. Na základě zásady smluvní volnosti si jednotlivé strany budou moci přesto sjednat i smlouvy o PEPP s odlišnými podmínkami týkajícími se výplatní fáze, na daňovou podporu však dosáhnou pouze produkty PEPP splňující podmínky pro její získání.

Varianta 1, a to ať už v podobě stanovení odlišeného minimálního věku pro zahájení výplatní fáze, maximální doby před dosažením věku odchodu do důchodu, kdy je možné se do PEPP zapojit, jakož i podmínky pro vyplacení před dosažením minimálního věku pro zahájení výplatní fáze, zejména v případě zvlášť závažných problémů, se nejeví v kontextu

současného trendu sladování daňové podpory u produktů obdobných produktů na stáří jako vhodná.

V kontextu výše uvedeného se navrhuje využít variantu 0, kdy podmínky související s výplatní fází vnitrostátních podúčtů PEPP budou z hlediska daňové podpory upraveny obdobným způsobem jako u ostatních produktů individuálního penzijního spoření.

6. Výplatní fáze – formy vyplácení dávek

Členské státy též mohou přijmout opatření, která zvýhodní určité formy vyplácení. Tato opatření mohou zahrnovat množstevní limity pro jednorázové výplaty, aby dále podpořily ostatní formy vyplácení dávek, přičemž tyto množstevní limity se vztahují pouze na vyplácené dávky odpovídající kapitálu naspořenému na podúčtu PEPP, který je propojený s členským státem, v jehož vnitrostátních právních předpisech jsou stanoveny množstevní limity pro jednorázové výplaty. Členské státy dále mohou specifikovat podmínky, podle nichž jim budou přiznané výhody a pobídky vypláceny.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0** – nezvýhodnění určitých forem vyplácení nad již existující rámec.

Využití varianty 0 by znamenalo, že žádná z forem vyplácení (renta, jednorázová výplata, postupné čerpání či kombinace uvedených forem) nebude zvýhodněna nad již existující rámec.

- **varianta 1** – zvýhodnění určitých forem vyplácení nad již existující rámec.

Využití varianty 1 by znamenalo, že některá z forem vyplácení bude zvýhodněna odlišně oproti již existujícímu právnímu rámci, kdy jsou již nyní zvýhodněné dlouhodobé výplaty penzí, tedy doživotní výplata a výplata v trvání delším než deseti let.

Shrnutí a výsledek konzultace

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Považujete za vhodné zvýhodnit určité formy vyplácení? Pokud ano, které a proč?

Na tuto otázku neodpověděl žádný respondent.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

V případě, že PEPP produkty budou daňově zvýhodněny stejným způsobem jako již existující dlouhodobé penzijní produkty (penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření a životní pojištění), bude se to týkat i podmínek výplatní fáze. V této souvislosti se pak navrhuje využít variantu 0.

3. VYHODNOCENÍ NÁKLADŮ A PŘÍNOSŮ

3. 1. Náklady

Navrhovaná právní úprava může znamenat vynaložení dodatečných nákladů na straně dohledového orgánu. Přestože všichni potenciální poskytovatelé a distributoři panevropského osobního penzijního produktu jsou dohlíženi v rámci svého působení na

finančním trhu Českou národní bankou již v současnosti, nelze vyloučit jisté navýšení personálních nákladů na její straně, což souvisí i s některými dalšími povinnostmi dohledových orgánů, které vyplývají z nařízení.

Vzhledem k rozdílnému charakteru jednotlivých poskytovatelů panevropského osobního penzijního produktu není možné vyčíslit konkrétní výši nákladů pro tyto subjekty. Jeho poskytování je však zcela dobrovolné a tyto pro poskytovatele zanedbatelné náklady budou vykompenzovány souvisejícími přínosy plynoucími z dané obchodní příležitosti.

Celkové náklady tedy bohužel není možné jednoznačně stanovit, neboť změny u dotčených subjektů budou zcela individuální.

3. 2. Přínosy

Hlavním přínosem navrhované právní úpravy je zavedení další možnosti účastníkům finančního trhu při odkládání prostředků na stáří, a to prostřednictvím zcela nového, bezpečného, nákladově efektivního a transparentního produktu, jenž může být nabízen širokou škálou finančních institucí. Uvedený produkt je tak zároveň obchodní příležitostí pro jeho potenciální poskytovatele a distributory.

4. STANOVENÍ POŘADÍ VARIANT A VÝBĚR NEJVHODNĚJŠÍHO ŘEŠENÍ

Vyhodnocení zvažovaných variant a výběr nejvhodnějšího řešení jsou pro navrhované změny uvedeny v bodech 1 až 6.

5. IMPLEMENTACE DOPORUČENÉ VARIANTY A VYNUCOVÁNÍ

Začlenění doporučených variant bude provedeno prostřednictvím navrhovaného zákona o panevropském osobním penzijním produktu a o změně některých souvisejících zákonů. Vynucování pak bude probíhat v rámci dohledové činnosti České národní banky.

6. PŘEZKUM ÚČINNOSTI REGULACE

Pět let po dni použitelnosti nařízení a poté každých pět let provede Evropská komise hodnocení nařízení a po konzultaci s EIOPA a případně i s ostatními evropskými orgány dohledu předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o hlavních zjištěních, ke které bude případně připojen i legislativní návrh. V návaznosti na toto hodnocení Ministerstvo financí provede přezkum účinnosti nově zavedené regulace nejpozději po 5 letech za účelem případných nutných úprav.

7. KONZULTACE A ZDROJE DAT

Návrh zákona byl konzultován se subjekty finančního trhu. Řešené otázky byly konzultovány prostřednictvím konzultačního materiálu uveřejněného na internetových stránkách Ministerstva financí. Informace o publikaci konzultačního materiálu byla rovněž rozeslána na e-mailové adresy profesních asociací, a to České bankovní asociaci, České asociaci pojišťoven a Asociaci pro kapitálový trh.

8. KONTAKT NA ZPRACOVATELE RIA

Kontaktními osobami jsou

- Mgr. Irena Kubátová, vedoucí oddělení Pojišťovnictví a penzijní produkty, odbor Finanční trhy II, Ministerstvo financí, e-mail: Irena.Kubatova@mfcz.cz, tel. +420 257 043 319
- Mgr. Daniel Sejrek, oddělení Pojišťovnictví a penzijní produkty, odbor Finanční trhy II, Ministerstvo financí, e-mail: Daniel.Sejrek@mfcz.cz, tel. +420 257 042 045